

Raadsvergadering d.d. 1 februari 2018

Aan de raad,

Onderwerp

Duurzaamheidslening Laarbeek 2017

Beslispunten

1. In te stemmen met de invoering van een Duurzaamheidslening Laarbeek en deze leningen onder te brengen bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVN).
2. Vaststelling van de bijbehorende "Verordening Duurzaamheidslening Laarbeek 2017"
3. Vanuit het krediet 'uitwerking visie duurzaamheid' (fcl 77230009) een bedrag van maximaal € 350.000,- besteden aan het toekennen van duurzaamheidsleningen via SVN.
4. Een uitspraak te doen over de wenselijkheid van het introduceren van een duurzaamheidslening voor maatschappelijke organisaties (stimuleringslening), die bijvoorbeeld van toepassing zou kunnen (sport)verenigingen en stichtingen die een maatschappelijk belang dienen.

Samenvatting

Steeds meer gemeenten bieden een duurzaamheidslening aan. De lening geeft woningeigenaren de mogelijkheid om te investeren in duurzaamheidsmaatregelen. De investeringen vergroten het woongenot en dragen bij aan de energiebesparingsdoelen van Nederland.

Eerder (in 2013) heeft de gemeente Laarbeek ervoor gekozen om geen duurzaamheidsleningen aan te bieden en dit aan de markt over te laten.

Inmiddels werkt de gemeente programmatisch (via het programma Laarbeek Energiek) aan het verduurzamen van Laarbeek. Daardoor heeft de gemeente beter zicht gekregen op de noodzakelijke stappen die er gezet moeten worden om als gemeente de bovenlokale doelstellingen te realiseren. Het stimuleren en faciliteren van het energiezuinig maken van de woningvoorraad en energie neutrale accommodaties zijn belangrijke opgaven. Daarnaast zijn er bij de gemeente het afgelopen jaar regelmatig signalen binnen gekomen dat de behoefte aan een lokale duurzaamheidslening zijn toegenomen. Ook heeft PNL hierover in maart 2017 een motie ingediend.

Ervaringen elders wijzen uit dat het introduceren van een duurzaamheidslening een impuls kan geven aan het bereiken van de bovenlokale duurzaamheidsdoelstellingen.

Het college stelt dan ook voor om lokaal een duurzaamheidslening te gaan verstrekken en deze leningen onder te brengen bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (hierna: SVN).

Door ervoor te kiezen op dit moment duurzaamheidsleningen te gaan verstrekken, kan het aanvragen van een duurzaamheidslening parallel lopen aan deelname aan het regionale Zonnepanelenproject (dat begin 2018 start). Dit betekent dat mensen die onzorgd zonnepanelen willen, breder kunnen inzetten op duurzaamheid en bijvoorbeeld aanvullend kunnen kiezen voor isolatie of een warmtepomp. Op deze manier kan een breed pakket aan duurzaam maatregelen geëffectueerd worden.

Het zou zeer wenselijk zijn om ook maatschappelijke organisaties voor een dergelijke lening in aanmerking te laten komen, maar dit kan niet via één construct geregeld worden. Het college hoort graag van u of er politiek draagvlak bestaat voor een duurzaamheidslening voor maatschappelijke organisaties (een zogenaamde stimuleringslening) en de nadere uitwerking hiervan.

Aanleiding

Gemeente Laarbeek zet actief in op verduurzaming van Laarbeek middels het programma "Laarbeek Energiek". Steeds probeert de gemeente haar maatregelen aan te passen op de behoeften in de samenleving, waarbij de bovenlokale duurzaamheidsdoelstellingen niet uit het oog worden verloren.

Steeds meer mensen lijken het belang van duurzame maatregelen in te zien, maar lang niet iedereen kan de investering financieel dragen. Dit is mede de reden geweest voor deelname aan het regionale zonnepanelenproject. Echter zou verduurzaming van de woning nog een stap verder moeten gaan dan enkel de aanleg van zonnepanelen, geven deskundigen aan. Deze maatregelen komen middels een lening binnen 'handbereik'. Met het invoeren van een Duurzaamheidslening Laarbeek geeft het college tevens uitvoering aan de motie van PNL (zie bijlage 2).

Beoogd effect en/of resultaat

- Het energiezuinig maken van de woningvoorraad, door de mogelijkheid te bieden een totaalpakket aan duurzame maatregelen te faciliteren.

Dit draagt bij aan de bovenlokale doelstellingen zoals deze onder meer te vinden zijn in het "Energieakkoord voor duurzame groei"¹ en de gezamenlijke investeringsagenda 'Naar een duurzaam Nederland'². Daarmee leveren we – als kleine gemeente – onze bijdrage aan het oplossen van klimaatproblemen. We dragen eraan bij dat ook onze kinderen en kleinkinderen in gezondheid en welvaart op aarde kunnen leven.

---

¹ Energieakkoord voor duurzame groei (2013), tussen de overheid en ruim veertig organisaties

² Naar een duurzaam Nederland (2017) Gemeenten, provincies & waterschappen

Argumenten

Zoals in de aanleiding staat beschreven probeert de gemeente haar maatregelen aan te passen op de behoeften in de samenleving, waarbij de bovenlokale duurzaamheidsdoelstellingen niet uit het oog worden verloren. Het verstrekken van een duurzaamheidslening maakt duurzame maatregelen voor een grotere groep toegankelijk.

De volgende argumenten onderbouwen dit voorstel:

1. Om te voldoen aan de bovenlokale doelstellingen op het terrein van CO₂-uitstoot en klimaatbestendigheid, is het energiezuinig maken van de woningvoorraad en het realiseren van energieneutrale accommodaties een belangrijke stap. Een duurzaamheidslening kan dit voor wat betreft de woningvoorraad bevorderen.
2. Het invoeren van een duurzaamheidslening sluit aan bij de uitgangspunten en doelstellingen van het duurzaamheidsprogramma Laarbeek Energiek en past binnen het financiële kader.
3. De introductie van de duurzaamheidslening maakt het voor inwoners mogelijk om een totaalpakket aan duurzame maatregelen te realiseren en naar behoeften zaken te combineren. Een duurzaamheidslening zou betekenen dat mensen die zonnepanelen willen (bijvoorbeeld via het zonnepanelenproject) , breder kunnen inzetten op duurzaamheid en bijvoorbeeld aanvullend kunnen kiezen voor isolatie of een warmtepomp.
Concreet betekent dat duurzame maatregelen voor meer inwoners toegankelijk worden:
  - Inwoners met voldoende vermogen --> zelf aanschaffen duurzaamheidsmaatregelen;
  - Inwoners met onvoldoende vermogen --> een keuze of combinatie maken tussen onderstaande opties:
    - o Optie 1 Zonnepanelenproject ZOB: volledig ontzorgd worden voor zonnepanelen;
    - o Optie 2 Duurzaamheidslening: Zelf de regie willen nemen en breder willen kijken naar alle opties van verduurzamingsmaatregelen.
4. Een duurzaamheidslening kent een lager rentepercentage dan regelingen die er nu al zijn zoals bijvoorbeeld de landelijke energiebespaarlening. De rente wordt vastgesteld op de datum dat de aanvraag bij SVN binnenkomt en staat de hele looptijd vast. Momenteel is het rentepercentage 1,6%. Dit moet extra stimuleren.
5. Een duurzaamheidslening biedt de mogelijkheid om het geheel geleende bedrag in te zetten voor zonnepanelen (bij de landelijke energiebespaarlening van het Rijk is dat max 75%). Dit moet extra stimuleren.
6. Alle (zoals in bijlage 2 vermelde verduurzamende maatregelen aan een woning) kunnen inwoners implementeren met de duurzaamheidslening.
7. Bij de duurzaamheidslening kunnen gemeenten zelf bepalen onder welke voorwaarden en met welke doeleinden ze de lening verstrekken. De gemeente kan maatwerk bieden.
8. Financiële risico's zijn minimaal. De investering heeft voor de gemeente een revolverend karakter.
9. Gezien het aantal verzoeken dat hierover uit de samenleving binnenkort (particulier maar ook maatschappelijke organisaties), lijkt de behoefte aan een dergelijke lening te zijn toegenomen.

Kanttekeningen o.a. financiële, juridische, communicatieve en veiligheidsaspecten

Bij het uitlenen van geld bestaat er de mogelijkheid dat het uitgeleende bedrag niet wordt terugbetaald. SVN geeft aan dat sinds de start van duurzaamheidsleningen ca. 0,05% van de leningen een betalingsprobleem heeft. Doordat de gemeente zelf het debiteurenrisico draagt, zal zij dus ook verantwoordelijk zijn wanneer iemand zijn lening niet terug kan betalen. Voor Laarbeek komt het debiteurenrisico op een bedrag uit van € 175. (0,05% * 350.000)

Het treasury statuut (artikel 8) van Laarbeek geeft aan dat we zo voorzichtig mogelijk om zullen gaan met het aangaan van nieuwe risico's, door zoveel mogelijk zekerheden te eisen van de geldnemer. Het op grotere schaal verstrekken van leningen voldoet niet aan dit uitgangspunt. De omvang van de risico's is altijd moeilijk te voorspellen en moet afgewogen worden tegen de inhoudelijke voordelen van het aangaan van deze risico's. Door samenwerking met SVN blijven de risico's beperkt.

Met de voorgestelde leenconstructie wordt niet voorzien in de behoeften van maatschappelijke organisaties (en hun accommodaties), terwijl de behoeften er wel zijn. Energieneutrale accommodaties vormen net als het verduurzamen van de woningvoorraad een belangrijke opgave. Het is mogelijk om een vergelijkbare constructie in te voeren en zogenaamde stimuleringsleningen voor maatschappelijke organisaties aan te gaan bieden. Tot dusver heeft de gemeente dit opgelost via voorfinanciering van de gewenste maatregelen en terugbetaling via verrekening van de jaarlijkse subsidie. Dit is bijvoorbeeld niet mogelijk als organisaties geen subsidie ontvangen.

Vervolgstappen

Voor het realiseren van een SVN duurzaamheidslening voor Laarbeek moeten de volgende zaken geregeld worden:

- Publicatie van de "Verordening Duurzaamheidslening Laarbeek 2017"
- Publicatie van aanvraagformulier om in aanmerking te komen voor deze lening.
- De ambtelijke organisatie mandateren met inachtneming van het bepaalde in de verordening een Duurzaamheidslening toe te wijzen of te weigeren
- Sluiten van een Deelnemingsovereenkomst en een bewerkersovereenkomst met SVN.
- Actief communiceren en informeren over de mogelijkheden die de Duurzaamheidslening biedt en de mogelijke maatregelen die genomen kunnen worden.

Bijlagen (meegezonden stuk(ken), ter inzage gelegde stukken)

Verordening Duurzaamheidslening Laarbeek 2017

Motie PNL

Voorstel van college van burgemeester en wethouders van Laarbeek d.d. 17 december

het college van burgemeester en wethouders van Laarbeek,

de secretaris,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Meertens', enclosed within a large, loopy oval shape.

M.J.M. Meertens

de burgemeester,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'F.L.J. van der Meijden', written in a cursive style.

F.L.J. van der Meijden